

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ב באב תשע"ז | דף היומי בבלי: סנהדרין כ"ט.
דף היומי בהלכה: מסימן רמ"ט סעיף ב' עד אמצע סעיף ב' "ולאכול ולשתות".
מוסר: פרק ז' 'ובאמת דבר פשוט הוא' עד 'וכן בעניני הציצית'. | קנין חכמה הלימוד השבועי: 'אמר החכם' עד שער
החניפות 'השביעי'.

ענייני דיומא

עד היכן חובה לנסוע כדי להתפלל בציבור?

דקות - חובה לנסוע לבית הכנסת. ובתפילת ערבית שהיא בלילה, אם אין מי שילווה אותנו, אינו מחוייב ללכת ביחידות אף פחות ממיל. ובזמננו שהדרכים מוארות - יתכן שהדין שונה. [שו"ע ז, טז-יז, ומשנ"ב נא-נב; ביאורים ומוספים דרשו, 55 ו-59; וראה שם, 58]

מי שביתו נמצא במרחק הליכה של יותר מ'מיל' (960-1,152 מטר), לשיטות השונות) מבית הכנסת - פטור מתפילה בציבור. ואם יש באפשרותו לנסוע ברכב - יש אומרים שאף באופן זה נמדד המרחק לפי ההליכה, ורשאי להתפלל ביחידות; ויש אומרים שהמרחק נמדד לפי זמן הנסיעה בהשוואה לזמן ההליכה של 'מיל', שהוא 18 דקות (לשיטה הרווחת), ולכן אם זמן הנסיעה פחות מ-18

הדף היומי בהלכה

הסיבות הרבות לאיסור אכילת סעודה גדולה בערב שבת?

ימי החול לשבת. ויש אומרים שהטעם משום שמרוב טרדת הסעודה לא יכינו את צורכי השבת כראוי. אולם, אף כשמשתתפי הסעודה בלאו הכי אינם עוסקים בהכנת צורכי השבת - אסור לאכול משום כבוד השבת, כנ"ל. [שו"ע רמט, ב, משנ"ב ת, י ריא, וביה"ל ד"ה שאינו, וד"ה מפני; ביאורים ומוספים דרשו, 10-9]

חכמינו ז"ל אסרו לסעוד בערבי שבת ויום טוב - במשך כל היום - סעודה הגדולה יותר מסעודה רגילה של ימות החול. ומי שרגיל בכל יום לאכול סעודה גדולה יותר מהממוצע, לא יעשה כן בערב שבת. וטעם האיסור, משום כבוד השבת, דהיינו שאם יאכל הרבה בבוקר, או שימשיך את סעודתו זמן רב לתוך היום, לא יאכל את סעודת ליל שבת לתאבון. ויש מפרשים - משום שמשנה את

הדף היומי בהלכה

האם ניתן לערוך סעודת 'בר מצוה' בערב שבת בבוקר?

לאחר זמן מנחה קטנה. וסעודת ראש חודש, וכן סעודת 'בר מצוה' ביום שבו מלאו שלוש עשרה שנה לנער - נחלקו הפוסקים אם נחשבת לסעודת מצוה לענין זה. וסעודת 'תנאים', אינה נחשבת לסעודת מצוה לענין זה. [שו"ע רמט, ב, משנ"ב יג, וביה"ל ד"ה או; ביאורים ומוספים דרשו, 14-12]

האיסור הנ"ל אינו אמור בסעודת מצוה שזמנה בערב שבת, והיינו: סעודת פורים, סעודת חול המועד, סעודת ברית מילה, סעודת פדיון הבן, וסעודת סיום מסכת, כאשר סיימו ללמוד את המסכת בערב שבת. ודווקא המסיים עצמו ואנשים שיש להם שייכות לסיום, רשאים להשתתף בסעודת הסיום. ולכתחילה ראוי לערוך כל סעודת מצוה כזו לפני חצות היום, אך בדיעבד ניתן לעורכה אף

האם ראוי לאכול 'מזונות' ב'קידושא רבה' בשבת בבוקר?

מאכלים אלו בסמוך לסעודת הפת ממש, שאז עלולה הברכה עליהם להחשב ל'ברכה שאינה צריכה': ויש אומרים שאף משום 'קידוש במקום סעודה' יש לאכול דווקא פת. ועל פי דעה זו רצוי להחמיר לכל הפחות לשוב ולקדש (ביום) לפני סעודת הפת. [ביה"ל רמט, ב, ד"ה מותר; ביאורים ומוספים דרשן, 21; וראה שם 18 ו-20]

יש מהראשונים שכתבו שאין לאכול בשבת לפני הסעודה מיני מזונות, תבשילים או פירות, בכמות הגורמת לכך שהפת בסעודה לא תאכל לתאבון, שהרי קיום מצות סעודת שבת הוא בפת. ויש חולקים, וכן מנהג רבים, לאכול ב'קידושא רבה' של שבת בבוקר מיני מזונות בכמות גדולה, ואינם חוששים למיעוט התאבון בסעודת הפת שלאחר מכן. ורצוי להחמיר, ובפרט באכילת

קנין חכמה

מדוע ראוי לכל אדם לדעת את דיני צורת האותיות?

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
כ
ל
מ
נ
ס
ע
פ
צ
ק
ר
ש
ת

תהיינה מרובעות כנדרש, או שצבע הרצועות לא יהיה שחור דיו, וכל הדברים הללו, פוסלים את התפילין, והרי זה כאילו לא הניחן, רח"ל. ואף בענין הפרשיות - ראוי לכל ירא שמים לדעת בעצמו את דיני צורת האותיות, ויבדוק את פרשיות התפילין שלו אם הן כתובות כדין.

[שם עולם, חלק ב פרק ז]

כפי שלמדנו אתמול, לימוד הלכה בעיניים הנוגעים למעשה, קודם ללימוד חלקים אחרים של התורה. וזאת משום שללא לימוד זה עשוי האדם להכשל בכל עת ובכל שעה, מאידך, על ידי לימוד זה יכול להבטיח את קיום המצוות בשלמות. וכגון - אם לא ידע הלכות קריאת שמע ותפילה, הרי עשוי להכשל בכל יום כמה וכמה פעמים.

ואם לא ידע דיני התפילין - עשוי להכשל בהנחתן שלא במקומן, או שלא

הילד בן ה 14 שישן בלילה עם כובע גרב כדי שאביו לא יחתוך את פאותיו.

לקראת ראש חודש אלול המתקרב, וחזרתם של רבבות תלמידי הישיבות אל בין כתליו החמימים של בית המדרש, אנו מביאים את הראיון המרגש עם הרב ישראל דחבש, מפעילי 'אחינו', שמספר על הצמאון לתורה

יעקב א. לוסטיגמן

באזור ולומד אתו תורה לפעמים. בבוקר הוא הלך לבית הספר כאילו לא אירע דבר, אבל אבא שלו הבין מיד ידו של מי היתה במעל, והלך לבית הספר לחפש אותו כשהוא מלווה בשני שוטרים.

"הילד נלקח לתחנת המשטרה, שם הוא נחקר והודה באופן מיידי שהוא שבר את המכשירים. השוטרים ניסו להוציא ממנו התנצלות או משהו כזה, אבל הוא בשלו, מצהיר בצורה ברורה שאם אבא שלו יקנה מכשיר חדש, הוא ישבור גם אותו. איימו עליו שישלחו אותו לחודש בכלא אבל הוא צחק להם בפנים ואמר שהוא מוכן לשבת גם שנתיים במאסר, אם זה המחיר שהוא צריך לשלם כדי לשמור על הקדושה שלו.

"בסופו של דבר הוא חזר הביתה, לא לפני שהוציאו לו צו הרחקה מהיהודי שמלמד אותו תורה, כשהאבא טוען שהיהודי הזה השיא לו עצה לשבור את המכשירים. העניין הוא שאני מכיר את האיש הזה באופן אישי ואני יודע שזה לא נכון, אבל בינתיים הוא מתמודד עם תביעה משפטית נגדו.

"מסתבר שהילד הזה לא נפל רחוק מהעץ, וגם אבא שלו יודע לעשות מעשים לא הגיוניים בעליל. לילה אחד הילד מתעורר כשהוא שומע קול של מכונת תספורת. לתדהמתו הוא רואה את אבא שלו רוכן מעליו ומנסה לקצץ לו את הפאות. הילד זינק כנשון נחש, ומאז הוא לא ישן במיטה בלי כובע גרב ששומר לו על הפאות.

"בתוך כל הגינוי החרף למעשיו של הילד שוכנת גם הערכה. יש לי הערכה עצומה לילד שהוא ילד טוב, הוא לא ילד מופרע. אבל הוא יצא מהטבע שלו והפך את עצמו לילד הכי בעייתי בעולם, כשהוא רצה לשמור על הקדושה שלו, על העיניים שלו. שכל מה שמעסיק אותו זה רק התורה הקדושה.

"גדולי המוסר והחסידות אומרים שלהיהרג על קידוש ה' זו דרגה גדולה מאוד של קדושה, אבל לחיות על קידוש ה' זו דרגה הרבה יותר גבוהה. אני מתכוון לומר שאם מי שעושה בעיות לשם שמים ראוי להערכה, על אחת כמה וכמה ילד שלא שובר שום דבר, שלא מאיים על ההורים ולא משחית רכוש, אבל מוסר את נפשו ושובר את הטבע שלו, הוא משחית את היצר הרע שלו ולא נותן לו לשלוט בו. יש מכשיר טמא בבית אבל הוא בכח על טבעי מתגבר ולא מסתכל גם כשזה מאוד מאוד קשה לו. אחד כזה בוודאי ראוי לכל הערכה, וברוך ה' דניאל מנתניה כבר הגיע לדרגה הזאת.

נקרא לו דניאל, הנער בן ה-14 מנתניה, שישב בחקירה מול חוקרים קשוחים והסביר להם בפנים שחוקות שהוא מוכן לשבת בכלא גם שנתיים, אם זה המחיר שעליו לשלם כדי לחיות כיהודי. אבל במקום שנתחיל מהאמצע, נחזור להתחלה ונשמע את הסיפור כפי שסופר לנו מפיו של הרב ישראל דחבש, מפעילי 'אחינו', שענינו כבר ראו מאות ואלפי סיפורים של מסירות נפש ללימוד התורה הקדושה. "אני מספר לך היום על בחור בן 14 מנתניה. ילד פלא של ממש. הוא גדל בבית שאין לו כלום עם יהדות, אבל הנשמה היהודית שלו התעוררה וחשקה בקרבת ה'. הילד הזה התחיל להתחזק, הצטרף לשיעורי תורה ולאט לאט התחיל לשמור מצוות.

"אבל מה? בבית שלו היו לא פחות משבעה מכשירים טמאים רחבי מידות. בכל חדר יש מסך גדול ומרצד, ובנוסף יש מחשב עם אינטרנט. איך אפשר לשמור על העיניים כשכל היום המכשיר הזה פתוח איפה שאתה הולך? איך אפשר להישאר עם מחשבה טהורה כשהמחשב עם האינטרנט זמין 24 שעות ביממה על כל הניסיונות, הטומאה והכפירה שמקופלים בתוכו? "החליט מידוענו לפנות להורים שלו. הוא דיבר אליהם יפה, וביקש שיסכימו להוציא את המכשירים מהבית, או לפחות שלא ידלקו כל הזמן ויקשו עליו בדרך שבה בחר.

"אבל ההורים יש להם חשבונות משלהם. הם החליטו שהם לא מקבלים את בקשתו של הילד. האבא בכלל כעס על עצם העובדה שהבן שלו חוזר בתשובה והודיע לו שלא משנה כמה הוא יבקש ויתחנן, אף אחד משבעת המכשירים לא יוצא מהבית.

"הבחור הזה עשה טעות קשה מאוד. במקום להתייעץ עם רב או עם איש חינוך שמבין עניין ויכול אפילו לתקשר עם ההורים שלו ולהסביר להם מה עובר על הילד, הוא בחר ללכת בדרך קיצונית, שאנחנו אף פעם לא ממליצים עליה, ואפילו מקפידים להזהיר מפניה בכל פעם שיש לנו חשש קל שבקלים שמישהו הולך לעשות מעשה כזה.

"דניאל הזה החליט שהוא לא משחק משחקים. הוא קם בלילה כשכולם ישנו עמוק, הוציא מהבית את כל שבעת המכשירים ושר את כולם בחצר הבית. כשסיים את ה'מבצע', הוא הבין באיחור שעכשיו זה מסוכן לחזור הביתה. במקום זאת הוא ברח מהמקום ונקש על דלת ביתו של יהודי דתי המתגורר